

Simon Wiesental jakstrar nýggjar krígsbrotsmenn. — Annar er:

Maðurin, sum tveitti nýfðingar í eldin!

Simon Wiesental, sum er kendur frá jakstranum sínum eftir nasista-brotsmonnum frá seinna heimsbardaga, heldur, at heimurin gloymir ov skjótt.

— Ongin umbering kann kœva røddirnar í teim 11 milj. fólkunum, sum lótu liv undir seinna heimsbardaga!

Tað verða ikki skrivaðar fleiri søgur um, hvar næstimaður Adolf Hitlers, Martin Bormann, fjalir seg. Teir líkamslutir Bormanns, sum Sovjet hevur í hondum, kveis, ra allan íva burtur um, at heimskendi nasisturin er deyður. Og at hann hevur verið deyður í samfull 30 ár.

Sjálvt Simon Wiesental í Wien, kendur sum jakstrari av nasistabrotsmonnum frá seinna heimsbardaga, er sannfordur um hetta.

Men ein deyður Martin Bormann elvir eisini til trupulleikar.

Jóðar eru samdir um, at Bormann ikki eigur at verða jarðaður nakrastaðni, og at leiðirnar av honum ikki megu koma vesturýsku ættarfolkum hansara í hendi.

Simon Wiesental sigur, at hann fyrri góðum trimum vikum síðan sendi mótmælisskriv til vesturýkka samveldiskanslaran Willy Brandt, um avgerð log-

frøðinganna í Frankfurt, at leiðirnar av Bormann skulu latast ætt hansara.

Tveir nýggir

— Vit eru imóti, sigur Simon

ADOLF HITLER — næstimaður hansara er deyður...

Wiesental, at ættarfolk Bormanns fáa loyvi at jarða likam hansara. Bormann varð deyðadømdur í Nürnberg, og hinir deyðadømdu krígsbrotsmennir undir seinna heimsbardaga vórðu allir tiknir av døgum, brendr, og óskan varð koyrd út í ána Donau. Verður Bormann jarðaður fer grøv hansara einans at verða eitt minni um nasismuna. Og yngri og eldri nasistar vilja kenna seg væl!

— Hvi eigur Bormann at fáa eina betur lagnu enn hinir nasistarnir, hann varð dømdur saman við? spyr Wiesental.

Minni um nasismuna

Martin Bormann stóð ovastur á lista Simon Wiesentals yvir nasista-brotsmenn.

— Nú eri eg farin at leita eftir tveimum øðrum monnum, nevniliga SS-brotsmanninum Walter Rauff, og fyrrverandi yvirlekanum í konsentrationsleguni Auschwitz, Josef Mengele, sigur Wiesental.

Walter Rauff hevði høvuðsábyrgðina av teim sonevndu gassvognunum — vognunum, sum fluttu fangar undir Reyða Kross-merkinum. Men fangarnir komu ikki á livi út úr vognunum. Teir vórðu allir eitraðir av gassi.

— Vit eru vitandi um, at Rauff í løtuni hevur tilhald í Punta Arenas í Chile, men royndir at fáa hann úr landinum hava allar miseydnast.

— Eg hevði fleiri samrøður við forseta landsins, Salvador Allende, sum let liv, tá hernað arvaldið tók yvir, heldur Wiesental fram. — Allende spurdi meg til ráðs, tí hægstirretturin í Chile hevur avgjört ikki at sleppa Rauff úr landinum.

— Rauff er í veruleikanum heimleysur, og hann hevur higartil sýtt fyrri at taka imóti passí frá vesturýsku myndugleikanum.

Skal nýtast sum próg

— Í løtuni er Rauff leiðari av fiskauðflutningsfyrirtoku, men jakstran mín heldur kortini fram. Eg vil gera alt til tess at oyðileggja búskaparligu tilveru hansara. Tað kann gera mer tað sama, um hann er á livi ella ikki, men ætlan mín er at nýta hann sum próg fyrri, at áðurnevndu gassvagnar veruliga vóru til.

— Er slik jakstran móti manni, sum hevur tikið av livi 250.000 menniskju, ov litil ein revsing? spyr Wiesental.

— Eg eri imóti terror, sigur hann. Nasistarnir tóku fólk av

SIMON WIESENTAL: — Heimurin má ikki gloyma.

liv íttan dóm. Men tað skal ikki sigsat um okkara virksemi.

— Josef Mengele — deyðaeingilin frá Auschwitz — hevur sagt, at hann er í tryggun hondum. Kanska. Men í túsundtali av børnum og vaksnum órogyva samvitsku hansara. Eitt vitni sigur, at tað sj Mengele blaka ein livandi nýfðing í eldin. Annað vitnið sigur, at Mengele mangan spreiddi eitur, sum t. d. sýrur og bensín í sjúklingar, til tess at teir skuldu doyggja skjótari.

— Josef Mengele kundi brosa til vakrar gentur, samstundis sum hann sendi tær í deyðan. Í konsentrationsleguni í Auschwitz skal hann einaferð hava sagt:

— Her fara jóðarnir inn gjøgnum dyrnar og út gjøgnum skorsteinin!

— Hvar er tilhaldsstað Mengesles?

— Kring tilhaldsstað hansara, sum er millum Puerto San Vicente og Carlos Antonia Lopez við Panama-ána í Paraguay, sendur hópur av hermonnum. Hann er væl vardur.

— Í dag er Mengele milliónerur. Takkað verði faðir hansara, sum átti eina av størstu landbúnaðarverksmiðjum í Europa.

— Mengele kemur stundum til Europa, sigur Wiesental.

Kona hansara býr í Italia, men hann hevur fleiri ferðir vitjað aðrastaðni enn í Italia, tá hann hevur ferðast í Europa.

— Vit eru ikki vitandi, hvi hann kemur, og hvørja ferðina hava vit fangið boðini um Europaferð hansara ov seint. Seinast hann vitjaði í Europa vóru vit bert 18 timar ov seint.

— Vesturýska stjórnin hevur lovað finningarlon til hansara, sum fer hendur á Mengele. Lonin er 100.000 kr.

Heimurin gloymir

— Mangur spyr, hvi vit fremja slikar jakstrarnir. Svárið er einfalt:

— Í veruleikanum eru hesir krígsbrotsmennir ikki av týðnigi fyrri okkum, men vit ynskja framvegis at vita um tilveru teira. Tí heimurin má ikki gloyma. Aftan fyrri gloymskuna fjalir vandi fyrri endurtøku.

— Vit liva í einum heimi, har nýggj brotsverk verða framd á hvørjum degi. Eisini í einum heimi, sum gloymir skjótt. Framvegis at minnast aftur til reðuligu brotsgerðirnar undir seinna heimsbardaga er neyðugt. Ongin umbering kann kœva røddirnar í teim 11 milljónum fólkunum, sum lótu liv undir seinna heimsbardaga.

Eitt blað fyrri arbeiðsmannin

Nú er nóg mikið við blaðmonopolinum í danska býnum Vejle.

Í hesum býi er bert komið út eittans dagblað, og er tað borgarligt.

Men frá 1. november sær annað dagblað í Vejle á fyrsta

sinni dagsins ljós. Tað er Vejle Avis.

Áður er komið út royndar-
nummar av hesum blaði.

Til tess at tryggja útgávu av Vejle Avis, má blaðið dagliga hava eitt upplag uppá 3.000 eintøk.

Blaðið, sum verður offsetprentað, kemur í 12 síðum hvønn dag, og skal innihaldið tess snúgva seg um viðurskifti býarins.

Stórsti dentur verður lagdur á at fáa arbeiðs- og fakkfelagsviðurskifti inn í myndina.

Blaðstjórnin á Vejle Avis er av teirri áskoðan, at blaðmenn í størri mun enn higartil eiga at koma millum fólk, teir skulu skriva um, í staðin fyrri bert at skriva um viðurskifti, sum litil vitan er um frammanundan.

Nú er nóg mikið við monopolblaðnum,